

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

«Особливості соціальної роботи з дітьми з обмеженими функціональними можливостями»

Виконав: здобувач 2 курсу, групи
СР кр-18м

Спеціальності 231 «Соціальна
робота»

Олійник В.В.

Керівник: Сокуренко П.І.,
к.е.н., доцент

м. Дніпро
2020

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота здобувача 2-го курсу, спеціальності 231 «Соціальна робота» (у форматі магістр) (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, кафедра педагогіки та психології) присвячена проблемі визначення теоретичних засад підготовки майбутніх соціальних робітників до здійснення соціального супроводу дітей з обмеженими функціональними можливостями.

На підставі здійсненого науково-теоретичного та емпіричного аналізу досліджуваної проблеми визначено, що соціальний супровід дітей з обмеженими функціональними можливостями доцільно розглядати на конкретно-науковому рівні теоретико-методологічного конструкту дослідження, використовуючи в якості інструментарію сукупність принципів, функцій, методів, підходів, концепцій, спільніх як для багатьох наукових галузей, так і безпосередньо для конкретної наукової дисципліни. З'ясовано, що готовність до здійснення соціального супроводу дітей з обмеженими функціональними можливостями доцільно розглядати як системне особистісне утворення, очікуваний результат професійної підготовки і психологічний стан фахівця (соціального робітника/педагога), що поєднує науково-теоретичну, практичну, психофізіологічну й психологічну складові. Даний феномен має такі критерії: науково-теоретичний, практичний, психофізіологічний, психологічний.

Виокремлено принципи, на яких ґрунтуються розроблення моделі з підготовки майбутніх соціальних робітників до здійснення соціального супроводу дітей з обмеженими функціональними можливостями, а саме: принцип збереження законності в процесі ресоціалізації, принцип цілеспрямованості соціально-педагогічного процесу на ресоціалізацію дітей з обмеженими функціональними можливостями, принцип індивідуального і диференційованого підходу, принцип комплексного підходу, принцип гуманізму, принцип компетентності кадрів; принцип прямої участі; принцип добровільності вибору в пріоритетні чи відмові від отримання допомоги, принцип пріоритетності інтересів дітей з обмеженими функціональними можливостями.

Доведено, що під час реалізації моделі підготовки майбутніх соціальних робітників до здійснення соціального супроводу дітей з обмеженими функціональними можливостями ефективними є такі форми навчання: гра – правда на тему: «Ми різні, але ми схожі», тренінгове заняття на тему: «Я – особистість».

Перелік ключових слів: діти з обмеженими функціональними можливостями, соціальна робота, соціальна реабілітація, центр ранньої соціальної реабілітації дітей – інвалідів, дослідна робота

SUMMARY

The qualification work of the 2nd-year applicant, specialty 231 "Social work" (in the master's format) (Alfred Nobel University, Dnipro, Department of pedagogy and psychology) is devoted to the problem of determining the theoretical foundations of training future social workers to provide social support for children with disabilities.

Based on the scientific-theoretical and empirical analysis of the problem under study, it is determined that social support for children with disabilities should be considered at the specific scientific level of the theoretical and methodological research construct, using as a tool a set of principles, functions, methods, approaches, and concepts that are common for many scientific fields, and directly for a specific scientific discipline. It was found that the readiness to provide social support for children with disabilities should be considered as a system of personal education, the expected result of professional training and the psychological state of a specialist (social worker/ teacher), combining scientific and theoretical, practical, psychophysiological and psychological components. This phenomenon has the following criteria: scientific-theoretical, practical, psychophysiological, psychological.

The principles that underpin the development of a model of training of future social workers to implement social support of children with limited functional possibilities, namely: the principle of the rule of law in the process of re-socialization, the principle focus of the socio-pedagogical process to the re-socialisation of children with limited functional possibilities, the principle of individual and differentiated approach, integrated approach, the principle of humanism, the principle competencies; the principle of direct participation; the principle of voluntary choice in receiving or refusing assistance, the principle of prioritizing the interests of children with disabilities.

It is proved that when implementing the model of training future social workers for the implementation of social support for children with disabilities, the following forms of training are effective: a game-exercise on the theme: "we are different, but we are similar", a training session on the theme: "I am a person".

Key words: children with disabilities, social work, social rehabilitation, early rehabilitation center for disabled children, experienced work.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОБМЕЖЕНИМИ ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ.....	12
1.1. Діти з обмеженими функціональними можливостями як об'єкт соціальної роботи.....	12
1.2. Концептуальні підходи до вирішення проблем соціальної роботи дітей з обмеженими функціональними можливостями.....	16
1.3. Історичний розвиток соціальної роботи з дітьми з обмеженими функціональними можливостями.....	24
Висновки до першого розділу	26
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОБМЕЖЕНИМИ ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ.....	28
2.1. Нормативно-правові основи організації соціальної роботи з дітьми з обмеженими функціональними можливостями.....	28
2.2. Система соціальної роботи дітей з обмеженими функціональними можливостями в Україні.....	29
2.2. Основні напрями діяльності центрів ранньої соціальної реабілітації дітей з обмеженими функціональними можливостями.....	41
Висновки до другого розділу.....	49
РОЗДІЛ 3. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ДІТЬМИ З ОБМЕЖЕНИМИ ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ТА ЇХ БАТЬКАМИ У КРЕМЕНЧУЦЬКОМУ ЦЕНТРІ РАНЬНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ.....	52
3.1. Аналіз програм із соціальної реабілітації дітей з обмеженими функціональними можливостями та їх батьків у Кременчуцькому Центрі ранньої соціальної реабілітації дітей з обмеженими функціональними можливостями.....	52
3.2. Оцінка результативності реалізації програми соціальної реабілітації дітей з обмеженими функціональними можливостями та їх батьків у Кременчуцькому Центрі ранньої соціальної реабілітації дітей з обмеженими функціональними можливостями.....	72
Висновки до третього розділу.....	80
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	85
ДОДАТКИ.....	90